

tie gewend. Voor de andere Nederlandse beursfondsen zal de gewenning echter op relatief korte termijn moeten plaatsvinden. Uiteraard zullen wij u, zodra er meer informatie beschikbaar, op deze plek nader berichten over deze ontwikkelingen. ●

Mr. C.J.A. van Geffen is advocaat bij AKD Prinsen van Wijmen te Rotterdam en tevens als docent externe verslaggeving verbonden aan de Erasmus Universiteit.

¹ Gastcollege Minister Zalm op maandag 19 maart 2001 op de Katholieke Universiteit Nijmegen; bron: internetsite van het ministerie van Financiën: www.minfin.nl/nieuws/divers

AN

Salarissen van topmanagers: waar gaat het over?

CORPORATE GOVERNANCE

Drs. J.G. Groeneveld

De regering wordt om een belastingmaatregel gevraagd. Wellicht zal onder druk van de publieke opinie worden toegegeven, zoals kort geleden in ons eigen land de druk van de publieke opinie volstond om een onschuldige Iraakees te arresteren. In oude westerns werd dit gevisualiseerd: opdringende burgers die de deputy-sheriff zijn gevangene afhandig wilden maken. Gelukkig kon je wel altijd vertrouwen op de goede afloop.

Topsalarissen van topmanagers? Dus niet van topvoetballers, toptennisspelers, topbasketballers, toptrainers, topartiesten, topschrijvers, topregisseurs? Stel dat dit onderscheid wordt gemaakt, dan is dat veelzeggend. Topinkomens mogen wel, maar niet voor topmanagers. Onze helden mogen een topinkomen hebben en topmanagers zijn geen helden. Ons staatshoofd is kennelijk weer wel een held. Of gaat het niet om heldendom?

Is het ons aller inkomen dat door de topmanagers van ons wordt afgenomen? Dat zou met het recht van de sterkste in de hand diefstal zijn. Zoals destijds Say het formuleerde: 'La propriété c'est le vol'. Letterlijk zonde en bovendien rechtstreeks in ons aller nadeel. Bij inkomensspreiding zou elke Nederlander er misschien

wel honderd gulden per jaar op vooruit gaan. Niet gecontroleerd door het marktmechanisme zijn de topmanagers als werknemers hun eigen werkgever en stellen zij hun eigen inkomens vast. Zoiets als leden van de Tweede Kamer. Wie kan ze in toom houden? Commissarissen bij de ondernemingen zijn vaak nauw gelieerd met de kring van managers. De aandeelhouders zouden hun stem kunnen verheffen.

Of gaat het niet om onze individuele rijkdom maar om een collectief belang? SER-lid Kolnaar vertelde – midden juni 2001 – op de radio dat het met de topsalarissen niet echt om een inflatiefactor gaat. In dat opzicht is een collectief belang te verwaarlozen. De voorbeeldfunctie wordt wel eens genoemd. Wij allemaal 4% erbij en de topmanagers een veel hoger percentage, wat des te erger is omdat hun uitgangspunt al zoveel beter is. Dit is een dankbaar standpunt omdat het niet kan worden teruggevoerd op het individuele eigen belang. Die honderd gulden extra vormt slechts enkele promillen van onze eigen jaarinkomens. Maar we maken ons zorgen om het landsbelang omdat juist van ons als 4% 'ers beheersing wordt verwacht die met dat slechte voorbeeld zo veel moeilijker is op te brengen. Met onze enkele procenten als

referentiepunt houdt dit argument in dat ook de CAO voor topmanagers hierop geen uitzondering mag maken. Hoewel, als aanstaande topmanagers willen wij die hoge percentages misschien ook wel krijgen. Zo biedt dit voorbeeld toch ook een uitdaging.

Beheerste topsalarissen – zo luidt de redenering bij onze lage percentages – gaan niet ten koste van het nationale inkomen. De topmanagers blijven hun best doen, zo luidt onze veronderstelling. Maar topmanagers lijken misschien meer op topvoetballers dan wij wel eens denken. Zij leveren topprestaties, ook fysiek. Zij moeten in conditie blijven. Zij gaan naar een 'haptoneom'. En zij hebben een transfermarkt, die zelfs geen gesloten seizoen kent. Onze beste voetballers zitten al in het buitenland: de premier league. Zou er niet toch iets waar zijn van de concurrentie op die markt, waar talenten en inzet sterk individueel bepaald zijn? Het gaat dan niet om 'een Crujff' zoals journalisten in hun jargon wel eens zeggen, maar om Johan zelf.

Het zijn soms giga-inkomens. De familiebelangen worden voor de komende eeuwen veilig gesteld. In het jaar 2324 zal Barbarella B. met een welgevallig oog haar blik laten rusten op het portret van oma die bij de millenniumwisseling de grondslag legde

voor haar onbezorgde jeugd. Dat is geen nieuw fenomeen. Voor een niet onaanzienlijk deel kunnen adel en patriciaat hun huidige welvaart en maatschappelijke positie herleiden tot de successen van betovergrootvader op het slagveld. Roofridders kennen wij al eeuwenlang. Dat is misschien een geruststelling, maar natuurlijk geen rechtvaardiging.

Geld moet rollen. Particuliere rijkdom maakt individuele beslissingen mogelijk. In vergelijking met gespreid inkomen (iedereen honderd gulden

extra) vindt waarschijnlijk een verschuiving plaats. Van de topsalarissen wordt naar verhouding slechts een klein deel geconsumeerd. Ook van die consumptie is onze economie afhankelijk. Maar het grotere deel krijgt andere bestemmingen: herinvestering; goede doelen; mecenaat. Het verschil tussen particuliere en collectieve eigendom heeft vooral betrekking op beslissingsmacht. Een kwestie van jaloezie? Misschien eerder van vrees voor die macht.

Bij een beruchte lynchpartij in ons

land lieten de gebroeders De Witt het leven. Het heeft, meen ik, weinig opgelost. Als het om macht zou gaan, is het – denk ik – beter om die in beeld te brengen dan te onthoofden. Stel er macht tegenover. Gedwongen publicatie van inkomens past in dat kader. Ook kennis is immers macht. Jaarrapporten van ondernemingen bieden genoeg ruimte. Voer voor de aandeelhouders. ●

Drs. J.G. Groeneveld is directeur van Wingman Business Valuators BV, makelaar in bedrijfsbelangen.